

fiom:

Taalontwikkeling bij adoptiekinderen

Informatie en tips voor ouders

Deze brochure beschrijft situaties en emoties van mensen die hetzelfde hebben meegemaakt. De geboden informatie biedt herkenning en perspectief. De personages die in de verhalen worden genoemd zijn fictief en kunnen daarom niet worden gebruikt om een bepaalde persoon te traceren of te identificeren.

De afgebeelde personen hebben geen betrekking tot de inhoud.

Colofon

Dit is een publicatie van Fiom
www.fiom.nl

Uitgave: Fiom, Houten 2020
Tekst: Annemarie van den Brink
Vormgeving: New Boxes
Foto's: Shutterstock en Stocksy

© 2022 Fiom
Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van Fiom

Inhoudsopgave

06	Inleiding
08	Verloop 'normale' taalontwikkeling
10	Taalontwikkeling bij adoptiekinderen
12	Taal stimuleren
16	Problemen in de taalontwikkeling
18	Schoolkeuze
20	Ondersteuning
23	Meer informatie

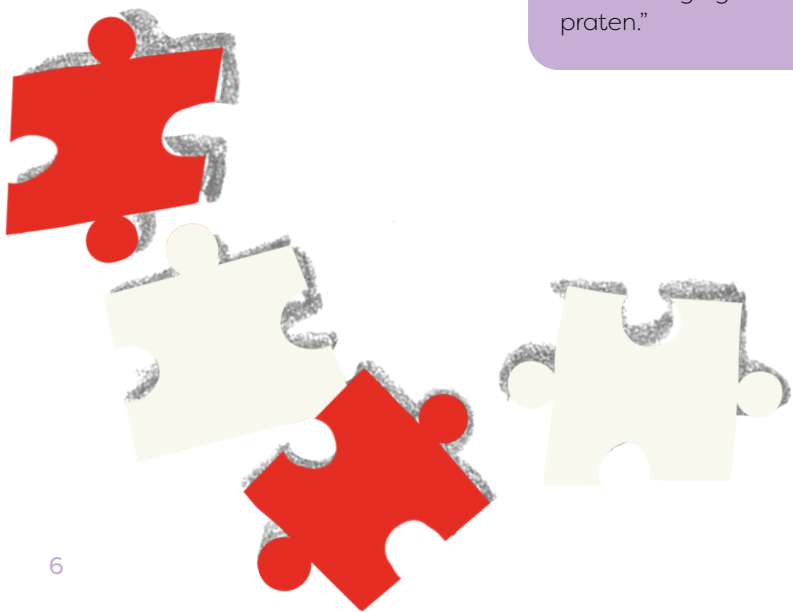
Inleiding

Een taal leren is een bijzonder proces. Bij een adoptiekind vraagt de taalontwikkeling extra inspanning. Het kind draagt immers bij aankomst zijn moedertaal al in meer of mindere mate bij zich. Bij een baby zijn dit voornamelijk klanken, een ouder kind gebruikt zijn moedertaal meestal al actief. Daarnaast kan door problemen in de sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling de taalontwikkeling anders verlopen of stagneren.

In deze brochure lees je meer over taal- en spraakontwikkeling van kinderen in het algemeen en specifiek van adoptiekinderen. Ook vind je informatie over wat je zelf kunt doen om jouw kind te helpen en waar je terecht kunt voor begeleiding of behandeling.

Waar 'hij' of 'zijn' staat, kun je uiteraard ook 'zij' of 'haar' lezen.

Janine, adoptiemoeder: "We dachten dat het goed was om onze dochter van vier jaar met behulp van boekjes en spelletjes direct te stimuleren om Nederlands te gaan praten. Dat bleek nog wat te hoog gegrepen voor haar, ze zei helemaal niks. We hebben het losgelaten en veel meer gekeken naar wat zij wilde. Dat was vooral samen spelen en steeds vaker ook knuffelen. Na een paar maanden ging ze vanzelf meer praten."

Verloop 'normale' taalontwikkeling

Een taal leren is complex. Hersenen, oren en ogen, gezicht, mond en tong, houding en gebaren zijn er allemaal bij betrokken. De taalontwikkeling van een kind hangt ook samen met zijn sociaal-emotionele, verstandelijke en lichamelijke ontwikkeling.

De taal van een kind ontwikkelt zich in vier fases:

1. De prenatale fase (het ongeboren kind)

Een ongeboren baby kan vanaf 21 weken horen en reageren op geluiden. In de baarmoeder beweegt hij op het ritme van de klanken en zinnen van zijn moeder. Een baby van ouders die tijdens de zwangerschap veel zingen en praten tegen de zwangere buik, herkent zijn ouders na de geboorte meteen aan hun stem.

2. De prelinguale fase (0 tot 1 jaar)

Een baby communiceert direct vanaf zijn geboorte. Eerst door te huilen, daarna steeds vaker door kleine geluidjes te maken, te kraaien en te brabbelen. Zo nodigt hij zijn ouders uit tot contact en interactie. Rond een half jaar kan een baby al veel geluiden en klanken nadoen en oefent hij al zinnen zonder echte woorden te gebruiken. Nog een paar maanden later kan hij woorden en zinnestjes gaan herkennen.

Tussen de tien en elf maanden gaat hij geluiden maken, die de klank van de moedertaal beginnen te krijgen. In die periode kan hij ook zijn eerste woordjes zeggen.

3. De vroeglinguale fase (1 tot 2,5 jaar)

In deze fase gaan dreumesen en peuters begrijpen dat je met taal betekenissen over kunt dragen. Ze imiteren klanken en gesprekjes van anderen. Daar leren ze veel van. Ze herkennen voorwerpen en kunnen die in een boekje op plaatjes aan-wijzen. In brabbeltaal kunnen ze al hele gesprekken voeren waar je nog niks van kunt verstaan. Rond de twintig maanden gaan ze ook de toon van hun ouders overnemen. De woordenschat neemt steeds een beetje toe, om tegen de twee jaar ineens explosief te groeien. Rond die leeftijd kent een peuter al ongeveer vijfhonderd woorden. Langzaam aan gaat hij van tweewoर्डzinnen naar langere zinnestjes. De uitspraak wordt steeds beter.

4. De differentiatiefase (2,5 tot 6 jaar)

In deze fase komen er in korte tijd veel nieuwe woorden bij in zijn hoofd, maar hij weet nog niet hoe hij ze uit moet spreken. Omdat de taalontwikkeling zo snel gaat, kan een peuter tijdelijk gaan stotteren. Rond de drie jaar gaan kinderen vaak 'waarom vragen' stellen. Met kinderen van drie à vier jaar kun je al goede gesprekken voeren. Hun zinnen worden steeds langer en complexer. Rond de zes jaar kent een kind zo'n 2.500 woorden. Het kan verhalen vertellen, regels opstellen, redeneren, doorvragen en rekening houden met de luisteraar.

Ramon, adoptievader:

"Onze oudste dochter had na haar aankomst geen probleem met praten. In no-time kletste ze ons de oren van het hoofd. Bij onze jongste dochter ging het compleet anders. Zij had eerst al haar energie nodig om zich aan ons te hechten. Pas daarna kwam er ruimte voor de taal. Die ontwikkeling ging in golven: soms stagneerde die, om daarna weer vloeiend verder te gaan. Haar zus is gewoon veel communicatiever ingesteld. Prima, het zijn twee leuke, heel verschillende meiden."

Taalontwikkeling bij adoptiekinderen

De taalontwikkeling van een adoptiekind kan langzamer verlopen dan bij andere kinderen. Door alles wat een kind al heeft meegemaakt voor zijn adoptie én de nieuwe wereld die daarna op hem afkomt, is dat heel logisch.

Ingrijpende gebeurtenissen als verlies, verwaarlozing en wisselingen van verzorgers maken dat adoptiekinderen minder basisvertrouwen en veiligheid voelen. In tehuizen is vaak niet veel mét maar óver hen gepraat. Pas als een kind zich ontspannen en veilig voelt, kunnen de taal- en cognitieve ontwikkeling echt goed op gang komen. Bovendien hebben veel adoptiekinderen door onderstimulering hun moedertaal nog onvoldoende kunnen ontwikkelen. Vaak ontbrak het aan speelmaterialen en mogelijkheden om de wereld te ontdekken. Daardoor wordt het moeilijker om inhoud te geven aan taal.

Erst begrijpen, dan praten

Om te kunnen praten, moet je taal eerst begrijpen. Dat kan voor een adoptiekind lastig zijn, zeker als hij weinig gestimuleerd is in zijn ontwikkeling. Het lukt dan nog niet om gedachten om te zetten in woorden en zinnen. Hij praat bijvoorbeeld in korte zinnen, laat woorden en zinnen weg, maakt grammaticale fouten of heeft lange praatpauzes nodig om de informatie te verwerken en verbanden

te leggen. Geduld is het toverwoord. Kinderen voor wie taal (nog) moeilijk is, weten dit vaak goed te verbloemen. Dit kan een valkuil zijn.

Over het algemeen leren de meeste adoptiekinderen het Nederlands vrij snel begrijpen. Zelf de taal goed gaan spreken, kost meer tijd. Vooral het verwoorden van emoties en gevoelens is lastig.

Verwachtingen

Wanneer je kind net in Nederland is, doe je er goed aan eerst rustig af te wachten hoe je kind zich op taalgebied ontwikkelt. Wanneer aan nieuwe mensen, een nieuwe situatie in een ander land kost al veel inspanning en energie. Een kind kan niet alles tegelijk. Als je weet dat je kind erg beschadigd is in zijn vertrouwen, is het goed om er rekening mee te houden dat de taalontwikkeling extra tijd en begeleiding zal vergen.

Eerste taal, tweede taal

Voor het leren van de taal maakt het uit hoe oud een kind is bij zijn adoptie. Bij een baby is er nog geen sprake van gesproken taal, al heeft hij al wel de klanken van zijn moedertaal opgevangen. Het Nederlands wordt zijn eerste taal. Bij peuters en kleuters is er al wel sprake van actief taalgebruik. Hun nieuwe, tweede taal, het Nederlands, komt erbij en zal de moedertaal vervangen. Wanneer kinderen hun moedertaal al goed spreken, pakken zij een tweede taal vaak gemakkelijk op. Voor de meeste adoptiekinderen geldt echter dat zij hun moedertaal niet volledig en goed spreken. Dan is het aanleren van Nederlands moeilijker.

Eenmaal in Nederland, spreken de meeste adoptiekinderen na drie tot zes maanden hun moedertaal niet meer actief en na een jaar zijn zij hun moedertaal helemaal kwijt. Dit betekent dat het kind in een soort vacuüm terecht komt. Hij is zijn moedertaal kwijt maar beschikt nog niet volledig over een nieuwe tweede taal, het Nederlands. Voor jongere kinderen is dit niet zo'n probleem. Zij hebben nog een aantal jaren om zich het Nederlands eigen te maken voordat ze naar school gaan. Voor kinderen die wel al vrij snel naar school gaan, kan dit een probleem vormen. Een goede ontwikkeling van de gesproken taal is een voorwaarde om op school goed mee te kunnen komen.

Adoptiemoeder Lonneke:

"Ik stond er niet bij stil hoe ingewikkeld taal voor een kind kan zijn. De letterlijke en figuurlijke betekenis van woorden is voor ons zoontje vaak nog lastig te begrijpen. Zo zei ik laatst dat ik de kluts kwijt was. Toen wilde hij me helpen zoeken, maar wist niet hoe de kluts er uit zag... Je vergeet dan hoe kort hij nog maar hier is en dat hij nog steeds een enorme inhaalslag aan het maken is."

Nederlands is voor het ene kind lastiger te leren dan voor het andere. Voor Chinese kinderen is dit door de totaal andere klankstructuur van het Chinees bijvoorbeeld moeilijker dan voor Spaanssprekende kinderen

Taal stimuleren

Een kind komt pas tot een goede taalontwikkeling en communicatie als hij zich ontspannen en veilig voelt. Contact maken, het kind echt 'zien' en samen plezier hebben, zijn basisvoorwaarden. Adoptiekinderen hebben op dat vlak veel in te halen.

De taalontwikkeling stimuleren begint dan ook met aanraken en spelen. Het is belangrijk dat je jouw kind vasthoudt en knuffelt, met hem speelt, samen gezellige dingen doet, liedjes zingt en boekjes bekijkt, kortom: met plezier en liefde contact maakt.

Met je kind op ontdekkingsreis

Stap voor stap verbinden adoptiekinderen zich met hun nieuwe taal en cultuur. Je kunt dit rustig aan stimuleren door met je kind mee op ontdekkingsreis te gaan in de echte wereld. Onderneem activiteiten die uitdagen tot gesprekjes en biedt speelgoed en spelletjes aan die de zintuigen prikkelen. Stem deze zo veel mogelijk af op de hoeveelheid prikkels die je kind aan kan en op het ontwikkelingsniveau.

Beperk computerspelletjes tot een minimum of doe deze samen met je kind. Zo blijf je zelf de eerste aanbieder van taal.

Enkele tips voor activiteiten:

- Ga met je kind mee in zijn fantasie: bijvoorbeeld winkeltje of schooltje spelen.

- Doe samen speelse gymoefeningen om begrippen als op, onder, tussen, achter, voor te ervaren en oefenen.
- Doe samen boodschappen of klusjes in huis of tuin, zoals tafeldekken of plantjes poten.
- Luister samen naar eenvoudige kinderliedjes en zing mee.
- Doe gezelschapsspelletjes, liefst zonder wedstrijdement.
- Lees en kijk in zoek- en prentenboeken (mogen onder het leeftijdsniveau zijn).
- Speel samen met speelzand, klei of schuim.

Steuntje in de rug

Je veilig en vertrouwd voelen en met plezier contact maken: dat is makkelijk gezegd, maar voor adoptiekinderen niet zo vanzelfsprekend. VIB-G (video-interactiebegeleiding gericht op gehechtheid) kan je helpen om de soms zeer subtiele signalen van jouw kind op te merken, adequaat te interpreteren en jouw reactie goed af te stemmen op de behoeftes van jouw kind. Meer informatie op www.fiom.nl

Taal stimuleren zonder druk

Geef je kind de ruimte om op zijn eigen tempo de wereld te ontdekken. Leg niet te veel nadruk op zijn taalontwikkeling, maar probeer deze spelenderwijs te stimuleren.

Laat je kind de leiding nemen in interactie

Kijk goed wat je kind doet of wat hij wil. Wacht rustig af. Kom op ooghoogte van je kind en luister naar hem.

Volg je kind

- Neemt je kind initiatief? Reageer vol belangstelling.
- Speel en doe mee met je kind.
- Imiteer je kind. Interpreteer zijn handelingen en leg uit ("O, wat lekker. Ik krijg een kopje thee van jou. Zal ik voor jou ook een kopje thee inschenken?").
- Ga in op de uitnodiging van je kind, bijvoorbeeld samen in een speeltentje zitten of een spelletje doen.
- Spiegel en verwoord de emoties van je kind. Niet: "Stop maar met huilen", maar: "Je bent verdrietig. Jij wilde ook met de bal spelen hè?"

Adoptievader Luuk:

"Toen onze dochter van drie net bij ons was, kostte het me moeite niet te gretig te zijn. Als we door de dierentuin liepen, benoemde ik alle dieren en vroeg haar steeds om de goede woorden. Achteraf gezien natuurlijk erg vermoeiend voor haar. Te veel stimuleren kan voor een kind ook voelen als druk. Toen ik zonder verwachting samen gezellige dingen met haar ging doen, ontspande ze en kwamen de woordjes en zinnetjes vanzelf."

Nodig je kind uit om te praten

- Praat niet te lang achter elkaar; geef je kind verwerkingstijd.
- Stem wat je zegt af op de interesse van je kind.
- Moedig je kind aan: geef hem met je gezichts uitdrukking en lichaamstaal een seintje en wacht tot hij begint.
- Onderbreek een bekend liedje of (schoot)spelletje en wacht tot je kind het overneemt.
- Stel je kind af en toe een vraag.

Leer op een speelse manier

Of je kind iets goed formuleert, is niet belangrijk. Het gaat erom dat hij praat en communiceert in een nieuwe taal. Corrigeer dus niet, maar herhaal wat je kind gezegd heeft op een vriendelijke toon in goed Nederlands. Daar leert je kind van, zonder dat hij bang hoeft te zijn dat hij iets fout doet.

Bijvoorbeeld:

Milo: 'Mag ik die snoepje?'

Moeder: 'Ja hoor, je mag dat snoepje pakken.'

Met deze reactie stimuleert de moeder juist taalgebruik én laat ze Milo merken dat ze hem ziet en begrijpt. Pas verder op met overstimulering. Begin met losse woorden, benoem handelingen en herhaal veel.

Tips

- Als je van tevoren al weet dat de communicatie met je kind lastig zal zijn, is gebruikmaken van gebarentaal een optie. Op de website www.gebarenwebwinkel.nl is veel materiaal te vinden.
- Maak zolang jij en je kind nog niet dezelfde taal spreken, gebruik van pictogrammen of zelf getekende plaatjes van dagelijkse activiteiten of emoties. Het vergemakkelijkt het uitleggen van situaties, wensen of gevoelens en het onthouden van woorden. Informatie en materialen kun je online vinden op bijvoorbeeld: www.pictogenda.nl of www.sclera.be/nl/vzw/home

Problemen in de taalontwikkeling

Na verloop van tijd leren de meeste adoptiekinderen zonder al te veel problemen Nederlands. Elk kind in zijn eigen tempo. Maar soms komt de taalontwikkeling vertraagd op gang of stagneert deze. Hiervoor kunnen meerdere oorzaken zijn.

Een al eerder genoemde oorzaak is, dat een kind volop in het proces van wennen en hechten zit. Leren praten en communiceren hangt samen met je veilig, verbonden en gesteund voelen. Ook kan een kind een taalachterstand hebben opgelopen doordat hem in zijn eerste levensjaren te weinig taal is aangeboden en zijn emoties te weinig gespiegeld zijn. Na verloop van tijd halen de meeste adoptiekinderen eventuele taalachterstanden in. Belangrijk is of er voldoende groei is in de taalontwikkeling, al verloopt deze grillig. Boekt je kind lange tijd geen vooruitgang of twijfel je, zoek dan hulp.

Medische aandoeningen en stoornissen

Medische of andere aandoeningen en stoornissen kunnen tot een verstoring van de taalontwikkeling leiden. Denk aan een schisis of andere neurologische aandoening, FASD (foetaal alcohol syndroom), een visuele of auditieve beperking, autisme of een aanverwante contactstoornis. Ook fysieke beperkingen kunnen het contact en de interactie tussen een kind en zijn opvoeders bemoeilijken.

Dit kan de taal- en spraakontwikkeling beïnvloeden.

Hechtingsproblematiek en vroegkinderlijk trauma

Kinderen die op jonge leeftijd ernstig verwaarloosd, ondervoed of mishandeld zijn of een ander ernstig trauma hebben opgelopen, kunnen vastlopen in hun taalontwikkeling. Vaak zijn deze kinderen snel van slag, hyperalert en heel prikkelgevoelig. Nabijheid en sturing van opvoeders kan nog veel spanning oproepen. Hierdoor is het moeilijk contact met hen te maken. Ze zenden tegenstrijdige en verwarrende signalen uit omdat ze 'in de overlevingsstand staan'. Het is dan van belang om eerst aandacht te besteden aan een veilige gehechtheidsrelatie. Trauma kan er ook voor zorgen dat een kind dat al kan praten een langere periode niet praat of op de ene plek wel praat en zwijgt op een andere. Dat heet selectief mutisme.

Taalontwikkelingsstoornis

Bij sommige adoptiekinderen zijn er langdurig taal- of spraakproblemen. Er kan dan sprake zijn van een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Een TOS is een aangeboren neurobiologische ontwikkelingsstoornis van het taalleervermogen. Hierdoor verwerken de hersenen taal langzaam. Een kind met een TOS is heel zwak in taal, in zowel spreken, lezen, schrijven als begrijpen. De oorzaak ligt niet in lage intelligentie, onvoldoende taalinput, meertaligheid of een gehoorprobleem. Driekwart van de kinderen die op vijfjarige leeftijd een TOS heeft, heeft die met twaalf jaar nog steeds. Een vroegtijdige diagnose is belangrijk, omdat een TOS tot leer- en ontwikkelingsproblemen kan leiden. Een TOS herkennen kan lastig zijn.

De volgende signalen kunnen duiden op een taalontwikkelingsstoornis. Jouw kind:

- spreekt in korte, kromme zinnen;
- heeft moeite de juiste woorden te vinden en kan niet goed zeggen wat hij voelt;
- kan nieuwe woorden moeilijk onthouden;
- begint zelden uit zichzelf een gesprek;
- geeft andere antwoorden op een vraag dan verwacht;
- vindt een verhaal vertellen moeilijk;
- is niet altijd goed te verstaan;
- heeft regelmatig een conflict of misverstand met vriendjes of klasgenoten;

- kan mondelinge opdrachten niet goed uitvoeren;
- heeft moeite de aandacht vast te houden.

Bron: Kentalis

Wanneer je kind zonder duidelijke oorzaak te weinig vooruitgang boekt, doe je er goed aan dit verder te laten onderzoeken. Een zo vroeg mogelijke diagnose van een eventuele TOS is van belang. Hoe vroeger de begeleiding wordt opgepakt, hoe meer kans er is dat de schade wordt beperkt en het kind later weinig tot geen last van de gevolgen heeft.

Stotteren kan wijzen op een stoornis, maar kan ook vanzelf overgaan. Denken gaat dan een tijdje sneller dan praten, waardoor een kind 'over zijn tong struikelt'.

Schoolkeuze

Wanneer je kind moeite heeft met zijn taal en spraak, komt ook de vraag op welke school geschikt is. Ga praten met scholen om in te schatten of ze begrijpen wat uw kind nodig heeft. De meeste adoptiekinderen die bij de start op school achterstanden hebben, lopen die op termijn in.

Voor adoptieouders is het belangrijkste criterium voor een goede schoolkeuze of de school een veilige plek biedt waar hun kind zich in rust en vertrouwen kan ontwikkelen. Waar begrip is voor zijn voorgeschiedenis. Zonder een gevoel van veiligheid komt een kind niet tot leren. De vraag is of de leerkrachten en het zorgteam de ontwikkeling van je kind kunnen stimuleren, ook al loopt hij (nog) niet in de pas met die van andere kinderen. Ook is het belangrijk dat zij de soms heftige emoties en reacties van je kind kunnen begrijpen en op een positieve manier helpen reguleren.

Mogelijkheden

Reguliere basisschool

Een kind is op zijn plek op een reguliere basisschool als hij mee kan komen met leren en geen grote gedrags- of gezondheidsproblemen heeft. Afhankelijk van de aard en zwaarte kan een kind met speciale behoeften soms toch op een reguliere basisschool terecht met ondersteuning van experts uit het speciaal (basis)onderwijs.

Speciaal basisonderwijs

Soms is een adoptiekind beter op zijn plek in het speciaal basisonderwijs (SBO). Op SBO-scholen zijn de groepen kleiner, zijn er minder prikkels en meer mogelijkheden voor individuele begeleiding. Er is meer aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en er is extra kennis op het gebied van leer-, gedrags- en opvoedingsmoeilijkheden.

Speciaal onderwijs

Naast speciaal basisonderwijs bestaan er ook scholen voor speciaal onderwijs. Speciaal onderwijs, ingedeeld in vier clusters, is bedoeld voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften door lichamelijke, sociaal-emotionele of verstandelijke problemen. Cluster 2-scholen zijn er voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met ernstige taal-/spraakmoeilijkheden zoals TOS.

Taalklas

Voor kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond zijn er taalklassen. Hierin wordt intensief aandacht besteed aan taalontwikkeling. Als deze voldoende is, kunnen kinderen instromen in het reguliere basisonderwijs. Voor adoptiekinderen die nog niet lang in Nederland zijn en de leerplichtige leeftijd hebben bereikt, kan een taalklas een fijne tussenstap zijn. Het voordeel van adoptiegezinnen is dat er, anders dan in expat- of migrantengezinnen, thuis Nederlands gesproken wordt. Een nadeel is dat de doorlopende in- en uitstroom van kinderen onrust met zich mee brengt. Ook moet je kind een extra overstap maken naar het reguliere onderwijs en opnieuw wennen in een nieuwe klas. Het is daarom belangrijk om goed af te wegen wat het beste bij je kind past.

Brochure

In de brochure 'Adoptiekind op de basis- school' van FIOM vind je uitgebreide informatie over schoolkeuze, schoolmogelijkheden, zorg en begeleiding.

Ondersteuning

Twijfel je of maak je je zich zorgen over de taal- ontwikkeling van jouw kind? Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden.

Je kunt je vragen bespreken tijdens de adoptiescreening of voorleggen aan je huisarts. Deze kan bijvoorbeeld een gehoorcheck doen of je kind doorverwijzen naar een KNO-arts.

Logopedie

Veel adoptiekinderen gaan naar een logopedist. Logopedie is een extra steuntje als je een nieuwe taal leert en de uitspraak moet oefenen. Preverbale logopedie is een specialistische vorm van logopedie. Een preverbaal logopedist werkt niet alleen aan mondfuncties als slikken, zuigen, bijten en blazen, maar ondersteunt ook het op gang brengen van de communicatie. De logopedist gebruikt totale communicatie, dus ook lichaamstaal, gebaren, foto's en afbeeldingen. Deze vorm van logopedie kan helpen als een kind net in Nederland is en wordt vaak gebruikt bij kinderen met een preverbaal trauma. Bij deze kinderen is de taalontwikkeling gestagneerd doordat ze, nog voor hun taal op gang kwam, een traumatische ervaring hebben opgedaan, zoals scheiding van verzorgers of verwaarlozing.

Sensorische Informatieverwerking/ Integratietherapie (SI)

Kinderen met SI-problemen vinden het lastig om zich te concentreren, zijn overbeweeglijk of raken over- of onderprikkeld doordat hun zintuigsystemen onderling niet goed zijn afgestemd. Een SI-therapeut onderzoekt hoe de prikkelverwerking van een kind verloopt. Hoe komen geluiden binnen en welke activiteiten overprikkelen hem? De therapeut adviseert ouders hoe ze tegemoet kunnen komen aan de behoeften van hun kind. SI kan dus helpen als een kind stimulans nodig heeft bij zijn spraak- en taalontwikkeling en communicatie. Een combinatie van (preverbale) logopedie en SI-therapie is soms nodig. Een SI-therapeut is vaak ook logopedist. Soms werken fysio- en ergotherapeuten ook met SI.

Kentalis en Auris

Deze organisaties ondersteunen mensen die slechthorend, doof of doofblind zijn, een taalontwikkelingsstoornis hebben of een communicatief meervoudige beperking hebben. Zij bieden onderzoek, diagnostiek, zorg, onderwijs en onderwijs ondersteuning.

Hanenmethode

De Hanen-methode is een cursus voor ouders, gericht op gezinnen met jonge kinderen die een achterstand hebben in het begrijpen en uiten van taal. Ouders leren wat essentieel is bij het helpen stimuleren van communicatie

en taal bij hun kind. Deze methode is geschikt voor adoptiekinderen met een taalniveau rond de vijf jaar. In het boek 'Praten doe je met z'n tweeën' van Jan Pepper en Eliane Weitzman lees je er meer over.

Meer informatie

De afdeling Adoptievoorzieningen van Flom geeft informatie, advies en ondersteuning aan adoptieouders, geadopteerden, leerkrachten en andere professionals. Meer informatie over adoptie en de ontwikkeling en opvoeding van adoptiekinderen vind je op onze website.

Persoonlijk advies

Heb je vragen of zorgen over de ontwikkeling of opvoeding van je adoptiekind? Of wil je gewoon eens van gedachten wisselen met een adoptiedeskundigen? Neem dan contact met ons op via 030-233 03 40 (keuze 3). Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 9.30 - 12.30 uur. Je kan ook je vraag mailen naar nazorgadoptie@fio.nl.

Voor meer informatie:

Fiom

De Bouw 93
3991 SZ Houten
Telefoon: 030-233 03 40
info@fio.nl
www.fio.nl

omdat je er niet alleen voor staat